

บทคัดย่อ

การศึกษาแบบสนทนากลุ่มในจังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาสและสตูล ซึ่งประกอบด้วยชายและหญิงทั้งสูงอายุและหนุ่มสาว มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่กำหนดทัศนคติและพฤติกรรมด้านภาวะเจริญพันธุ์ของสตรีไทยมุสลิมผลการศึกษาชี้ให้เห็นถึงสาเหตุของการที่ชาวไทยมุสลิมในภาคใต้มีภาวะเจริญพันธุ์สูงกว่าชาวไทยพุทธ เนื่องมาจากสาเหตุหลักคือคำสอนทางศาสนาอิสลามซึ่งเชื่อว่าการคุมกำเนิดเป็นบาป ผิดต่อคำสอนทางศาสนา ในขณะที่เดียวกันศาสนาพุทธไม่มีบทบัญญัติหรือข้อห้ามเกี่ยวกับการคุมกำเนิด นอกจากนี้ชาวมุสลิมมีความต้องการขนาดครอบครัวที่ใหญ่กว่าชาวพุทธ ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าศาสนาอิสลามสนับสนุนให้มีการเกิด แต่ศาสนาพุทธมีเป้าหมายคือการนิพพานอย่างไรก็ตามศาสนาอิสลามอนุโลมให้มีการใช้วิธีคุมกำเนิดอย่างชั่วคราว

ถึงแม้ว่าภาวะเจริญพันธุ์ของชาวมุสลิมในภาคใต้ยังคงสูงอยู่แต่ก็มีแนวโน้มที่จะลดลง ผลจากการสนทนากลุ่มแสดงให้เห็นว่า ชาวไทยมุสลิมตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการคุมกำเนิดเล็กลงเนื่องจากค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูบุตรเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะความจำเป็นที่จะให้บุตรมีการศึกษาสูงเพื่อเลื่อนขั้นทางสังคมให้แก่บุตร บุตรจะได้มีชีวิตที่สุขสบายกว่าตนและอยู่ในฐานะที่พอจะให้ความช่วยเหลือดูแลตนในยามชราได้ นอกจากนี้การที่ชาวไทยมุสลิมมีทัศนคติที่เห็นว่าควรจะต้องแต่งงานช้าลงและไม่มีการเลือกเพศบุตรอย่างเห็นได้ชัดมีส่วนทำให้ภาวะเจริญพันธุ์ลดลงได้ องค์ประกอบเหล่านี้แสดงให้เห็นค่อนข้างชัดเจนว่าภาวะเจริญพันธุ์ของชาวไทยมุสลิมมีแนวโน้มที่จะลดลงได้ในอนาคต โดยเน้นการรณรงค์เกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวโดยใช้การคุมกำเนิดแบบชั่วคราวเพื่อเว้นระยะการมีบุตร และสุขภาพของมารดา